

Міністерство освіти і науки України

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять

з навчальної дисципліни

«ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ»

для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

усіх форм навчання

Затверджено
редакційно-видавничою
радою університету,
протокол № 2 від 25.06.2020 р.

Харків

НТУ «ХП»

2021

Методичні вказівки до практичних занять з навчальної дисципліни «Державний фінансовий контроль» для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» другого (магістерського) рівня вищої освіти усіх форм навчання / уклад. Т.А. Жадан. – Харків : НТУ «ХП», 2021. – 60 с.

Укладач Т.А. Жадан

Рецензент : доц. Побережна Н.М.

Кафедра економічного аналізу і обліку НТУ «ХП»

ВСТУП

Успіх реформ, розпочатих у сфері управління державними фінансами, неможливий без посилення ролі державного фінансового контролю в діяльності органів державного та комунального сектора, бюджетних установ та організацій. Для економного та ефективного використання державних фінансових ресурсів, захисту активів від втрат, у тому числі тих, які виникли через зловживання, неврегульованість чи корупцію, необхідні не тільки знання, спеціальні навички та вміння у галузі бухгалтерського обліку, оподаткування, аудиту, економічного аналізу, але й у сфері державного фінансового контролю. Саме державний фінансовий контроль є найбільш ефективним комплексом дій, правил та заходів, який запроваджуються центральним органом виконавчої влади, уповноваженим Кабінетом Міністрів України на реалізацію державної політики у сфері державного фінансового контролю.

Методичні вказівки до практичних занять з навчальної дисципліни «Державний фінансовий контроль» складені у відповідності до навчального плану та робочої програми вивчення дисципліни.

Метою даної методичної розробки є висвітлення змісту практичних занять у розрізі тем, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни «Державний фінансовий контроль», та надання студентам рекомендацій до кожного заняття.

Завдання методичних вказівок – сприяти оволодінню студентами теоретичними знаннями з навчальної дисципліни «Державний фінансовий контроль» та вміння їх застосовувати при плануванні, організації та проведенні державного фінансового контролю на підконтрольних об'єктах.

Практичне заняття – це форма навчального заняття, при якій викладач організує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань.

У даних методичних вказівках наведено зміст практичних занять з навчальної дисципліни «Державний фінансовий контроль». Кожна тема практичного заняття супроводжується стислими методичними рекомендаціями, переліком питань для обговорення лекційного матеріалу та самостійної роботи, тестовими завданнями, практичними завданнями різного рівня складності, списком рекомендованої літератури.

Перелік тем практичних занять з навчальної дисципліни «Державний фінансовий контроль» для студентів денної та заочної форм навчання наведено у табл. 1.1.

Таблиця 1.1 – Перелік тем практичних занять з навчальної дисципліни «Державний фінансовий контроль» для студентів денної та заочної форм навчання

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Тема 1. Теоретико–методичні аспекти організації та здійснення державного фінансового контролю	2	2
Тема 2. Особливості планування, організації та здійснення заходів державного фінансового контролю	2	2
Тема 3. Органи державного фінансового контролю та їх характеристика	2	–
Тема 4. Державна аудиторська служба України: її завдання та функції	2	–
Тема 5. Державний фінансовий аудит: сутність, види, особливості організації та порядок проведення	2	–
Тема 6. Державний фінансовий контроль за виконанням місцевих бюджетів	2	–
Тема 7. Державний фінансовий контроль в бюджетних установах	2	2
Тема 8. Податковий контроль: особливості організації та порядок проведення	2	–
Разом	16	6

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

План практичного заняття

1.1. Обговорення питань лекційного матеріалу.

1.2. Перевірка виконання завдань для самостійної роботи шляхом вибіркового усного опитування.

1.3. Виконання практичних завдань та ситуацій.

1.4. Перевірка засвоєння матеріалу теми шляхом письмового експрес-опитування або експрес-тестування.

Методичні рекомендації

Метою практичного заняття є закріплення знань, набуття вмінь та навичок стосовно сутності, завдань, об'єкта, предмета, видів, форм, методів та принципів організації та здійснення державного фінансового контролю.

Для досягнення поставленої мети необхідно вивчити лекційний матеріал, надати відповіді на контрольні запитання, розв'язати практичні завдання та ситуації.

Закріпити набуті знання можливо шляхом надання відповідей на тестові завдання.

Питання для обговорення та самоперевірки

1. Дайте визначення сутності державного фінансового контролю.

2. Укажіть мету та завдання державного фінансового контролю.

3. Охарактеризуйте основні функції та принципи державного фінансового контролю.

4. За якими критеріями здійснюється класифікація державного фінансового контролю?

5. Які види державного фінансового контролю Ви знаєте?

6. Укажіть форми державного фінансового контролю.

7. Охарактеризуйте методи державного фінансового контролю.

8. Назвіть види ревізій за організаційними ознаками.
9. Укажіть спільні і відмінні ознаки аудиту і ревізії.
10. Дайте визначення тематичній і камеральній перевіркам.
11. Охарактеризуйте специфічні методичні прийоми державного фінансового контролю.
12. Дайте характеристику методичним прийомам фактичного та документального контролю.

Тестові завдання (правильна відповідь одна)

1. Державний фінансовий контроль являє собою:
 - а) різновид внутрішнього контролю, який здійснюється відповідними органами виконавчої влади;
 - б) різновид економічного контролю, який здійснюється центральними органами законодавчої та виконавчої влади;
 - в) різновид фінансового контролю, який здійснюється відповідними органами державного фінансового контролю;
 - г) усі відповіді правильні.
2. За якими ознаками розрізняють державний фінансовий контроль?
 - а) наслідками проведення;
 - б) принципами здійснення;
 - в) методами здійснення;
 - г) формами здійснення.
3. За формами здійснення фінансового контролю розрізняють:
 - а) ревізії та аудит;
 - б) тематичні та камеральні перевірки;
 - в) фінансові експертизи, службове розслідування, слідство;
 - г) усі відповіді правильні.
4. За наслідками проведення ревізії складається:
 - а) довідка;
 - б) висновок;

в) акт;

г) усі відповіді правильні.

5. Тематична перевірка – це:

а) форма контролю окремих сторін чи тематичних питань фінансово-господарської діяльності підприємств та організацій;

б) форма фінансового контролю, яку застосовують в органах виконавчої влади при одержанні і перевірці показників звітності;

в) форма державного фінансового контролю, яка передбачає дослідження і оцінку законодавчих та інших нормативно-правових актів, фінансових й економічних результатів діяльності, підготовку обґрунтованих висновків та пропозиції для прийняття рішень щодо об'єкта експертного дослідження;

г) форма контролю дотримання працівниками підприємств, організацій службових обов'язків, також нормативно-правових актів, які регулюють виробничі відносини.

6. Фінансова експертиза – це:

а) форма контролю окремих сторін чи тематичних питань фінансово-господарської діяльності підприємств та організацій;

б) форма фінансового контролю, яку застосовують в органах виконавчої влади при одержанні і перевірці показників звітності;

в) форма державного фінансового контролю, яка передбачає дослідження і оцінку законодавчих та інших нормативно-правових актів, фінансових й економічних результатів діяльності, підготовку обґрунтованих висновків та пропозиції для прийняття рішень щодо об'єкта експертного дослідження;

г) форма контролю дотримання працівниками підприємств, організацій службових обов'язків, також нормативно-правових актів, які регулюють виробничі відносини.

7. Службове розслідування – це:

а) форма контролю окремих сторін чи тематичних питань фінансово-господарської діяльності підприємств та організацій;

б) форма фінансового контролю, яку застосовують в органах виконавчої

влади при одержанні і перевірці показників звітності;

в) форма державного фінансового контролю, яка передбачає дослідження і оцінку законодавчих та інших нормативно-правових актів, фінансових й економічних результатів діяльності, підготовку обґрунтованих висновків та пропозиції для прийняття рішень щодо об'єкта експертного дослідження;

г) форма контролю дотримання працівниками підприємств, організацій службових обов'язків, також нормативно-правових актів, які регулюють виробничі відносини.

8. Методичні прийоми фактичного контролю включають:

а) інвентаризацію, контрольні заміри, експертно-лабораторний аналіз, контрольний запуск сировини і матеріалів;

б) нормативно-правову, формальну та арифметичну перевірки;

в) експертну та зустрічну перевірки документів;

г) логічну перевірку документів, контрольні порівняння.

9. Методичні прийоми документального контролю включають:

а) інвентаризацію, контрольні заміри, експертно-лабораторний аналіз;

б) спостереження (обстеження);

в) контрольний запуск сировини і матеріалів.

г) нормативно-правову, формальну, арифметичну, експертну, зустрічну та логічну перевірки документів, контрольні порівняння.

10. Основними принципами здійснення державного фінансового контролю є:

а) узгодженість, плановість, функціональна, організаційна, персональна та фінансова незалежність суб'єктів державного фінансового контролю від підконтрольних об'єктів;

б) законність, обов'язковість, стратегічна спрямованість, неупередженість, всебічність (всеосяжність), системність, плановість, регулярність (своєчасність), конкретність, економічність, гласність, дієвість;

в) неупередженість, об'єктивність, відповідальність, системність, плановість, періодичність, відкритість і прозорість;

г) усі відповіді правильні.

Практичні завдання і ситуації

Завдання 1.1

Необхідно пов'язати наведені поняття з їх визначеннями. Дані для виконання наведені у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 – Дані для виконання

Поняття	Визначення
1. Контроль	а) це встановлення фактичного стану справ на підконтрольному об'єкті щодо його фінансово-господарської діяльності і спрямований на забезпечення законності, фінансової дисципліни і раціональності в ході формування, розподілу, володіння, використання та відчуження активів з метою ефективного соціально-економічного розвитку усіх суб'єктів фінансових правовідносин;
2. Фінансовий контроль	б) це встановлення фактичного стану справ щодо дотримання вимог чинного законодавства на підконтрольному об'єкті, спрямований на забезпечення законності, фінансової дисципліни і раціональності в ході формування, розподілу, володіння, використання та відчуження активів, що належать державі, а також використання коштів, що залишаються у суб'єкта фінансових правовідносин у зв'язку з наданими пільгами за платежами до бюджетів, державних позабюджетних фондів та кредитів, отриманих під гарантії Кабінету Міністрів України;
3. Державний фінансовий контроль	в) це здійснення цілеспрямованого впливу на об'єкти управління, який передбачає систематичний нагляд, спостереження за їх діяльністю для виявлення відхилень від встановлених норм, правил, вимог чи завдань у процесі їх виконання

Завдання 1.2

Необхідно пов'язати наведені нижче поняття з їх визначеннями. Дані для виконання наведені у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3 – Дані для виконання

Поняття	Визначення
1	2
1. Ревізія	а) передбачає фінансовий контроль в органах виконавчої влади при одержанні і перевірці показників звітності. Наприклад, перевірка податкових декларацій у податкових інспекціях;

Закінчення таблиці 1.3

1	2
2. Аудит	б) передбачає дослідження і оцінку законодавчих та інших нормативно-правових актів, фінансових й економічних результаті діяльності, підготовку обґрунтованих висновків та пропозиції для прийняття рішень щодо об'єкта експертного дослідження;
3. Тематична перевірка	в) передбачає контроль за дотриманням працівниками підприємств, організацій службових обов'язків, також нормативно-правових актів, які регулюють виробничі відносини. Проводиться спеціальною комісією за наказом керівника підприємства у разі виявлення крадіжок, нестач, втрат.
4. Камеральна перевірка	г) передбачає документальний контроль за фінансово-господарською діяльністю підприємства, установи, організації, дотриманням законодавства з фінансових питань, достовірністю обліку і звітності; спосіб документального викриття недостач, розтрат, привласнень та крадіжок коштів і матеріальних цінностей, попередження фінансових зловживань;
5. Фінансова експертиза	д) передбачає незалежну експертизу стану бухгалтерського обліку, фінансових звітів і балансів;
6. Службове розслідування	е) передбачає процесуальні дії, у ході яких встановлюється провина відповідальних посадових, службових осіб у здійсненні тих чи інших порушень, пов'язаних з присвоєнням матеріальних цінностей, безгосподарністю, службовим зловживаннями;
7. Слідство	ж) передбачає контроль окремих сторін чи тематичних питань фінансово-господарської діяльності підприємств та організацій

Завдання 1.3

Дайте визначення та наведіть приклади специфічних методичних прийомів державного фінансового контролю (фактичного та документального). Результати виконання завдання оформити у вигляді таблиці 1.4.

Таблиця 1.4 – Вихідні дані

Специфічні методичні прийоми державного фінансового контролю	Визначення	Приклади
1. Фактичний контроль:		
а)		
б)		
....		
2. Документальний контроль:		
а)		
б)		
....		

Рекомендована література

Основна [1–12]; додаткова [13–26; 33].

ТЕМА 2. ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ, ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

План практичного заняття

- 2.1. Обговорення питань лекційного матеріалу.
- 2.2. Перевірка виконання завдань для самостійної роботи шляхом вибіркового усного опитування.
- 2.3. Виконання практичних завдань та ситуацій.
- 2.4. Перевірка засвоєння матеріалу теми шляхом письмового експрес-опитування або експрес-тестування.

Методичні рекомендації

Метою практичного заняття є закріплення знань, набуття вмінь та навичок стосовно планування, організації та здійснення заходів державного фінансового контролю.

Для досягнення поставленої мети необхідно вивчити лекційний матеріал, надати відповіді на контрольні запитання, розв'язати практичні завдання та ситуації. Закріпити набуті знання можливо шляхом надання відповідей на тестові завдання.

Питання для обговорення та самоперевірки

1. Укажіть, який перелік тем містить проект плану основних напрямів контрольно-ревізійної роботи Держаудитслужби та її територіальних органів.
2. Укажіть основні підстави для включення заходів з проведення державного фінансового аудиту та інспектування до планів контрольно-ревізійної роботи Держаудитслужби та її територіальних органів.
3. Дайте характеристику документальній та фактичній перевіркам.
4. Охарактеризуйте планову та позапланову виїзну ревізію.
5. Укажіть особливості оформлення пояснень.
6. Укажіть особливості оформлення акту вилучення та опису вилучених документів на об'єкті контролю.

7. Надайте характеристику зустрічній звірці.

8. Охарактеризуйте особливості організації та проведення планових та позапланових виїзних ревізій за зверненнями правоохоронних органів.

Тестові завдання (правильна відповідь одна)

1. У ході підготовки до ревізії посадовими особами органу державного фінансового контролю складається:

- а) інструкція про проведення ревізії;
- б) програма проведення ревізії;
- в) направлення на проведення ревізії;
- г) усі відповіді правильні.

2. Програма проведення ревізії повинна містити:

а) найменування об'єкта контролю та банківської установи, яка його обслуговує;

б) найменування об'єкта контролю, тема, період та питання, що підлягають ревізії;

в) тема, період та питання, що підлягають ревізії;

г) правильні відповіді а) і в).

3. Програма ревізії затверджується:

а) керівником органу державного фінансового контролю;

б) керівником органу державного фінансового контролю або його заступником;

в) керівником об'єкта контролю або його заступником;

г) правильні відповіді а) і в).

4. Програма ревізії складається:

а) в одному примірнику, який залишається в справах органу ДФК;

б) двох примірниках, один з яких направляється поштою на об'єкт контролю, а інший залишається в справах органу ДФК;

в) двох примірниках, один з яких видається керівнику об'єкта контролю чи його заступнику під розписку на примірнику органу ДФК для ознайомлення;

г) трьох примірників, один з яких надсилається керівнику об'єкта контролю, другий – його заступнику, третій залишається в справах органу ДФК.

5. Орган ДФК повідомляє об'єкт контролю про початок проведення:

- а) планової виїзної ревізії;
- б) позапланової виїзної ревізії;
- в) зустрічної звірки;
- г) усі відповіді правильні.

6. Планова виїзна ревізія розпочинається не раніше, ніж через:

- а) 5 робочих днів після надіслання об'єкту контролю повідомлення;
- б) 10 робочих днів після надіслання об'єкту контролю повідомлення;
- в) 5 календарних днів після надіслання об'єкту контролю повідомлення;
- г) 10 календарних днів після надіслання об'єкту контролю повідомлення.

7. У разі продовження строку проведення планової чи позапланової виїзної ревізії в межах визначеної Законом тривалості посадові особи органу ДФК зобов'язані пред'явити керівнику об'єкта контролю чи його заступнику:

- а) направлення з продовженим строком проведення ревізії;
- б) копію відповідного рішення суду;
- в) направлення з продовженим строком проведення ревізії та копію відповідного рішення суду;
- г) не має правильної відповіді.

8. Вилучення оригіналів документів, які свідчать про порушення законодавства, може здійснюватись на підставі:

- а) акта вилучення оригіналів документів;
- б) розписки уповноваженій особі об'єкта контролю;
- в) рішення суду;
- г) усі відповіді правильні.

9. Акт вилучення та опис вилучених документів, акт повернення (передачі) та опис повернутих (переданих) документів реєструються органом ДФК не пізніше:

- а) дня їх підписання в журналі реєстрації описів;
 - б) наступного робочого дня після їх підписання в журналі реєстрації описів;
 - в) двох робочих днів після їх підписання в журналі реєстрації описів;
 - г) трьох робочих днів після їх підписання в журналі реєстрації описів.
10. За результатами зустрічної звірки складається:
- а) довідка у двох примірниках;
 - б) довідка у трьох примірниках;
 - в) акт у двох примірниках;
 - г) акт у трьох примірниках.

Практичні завдання та ситуації

Завдання 2.1

Необхідно пов'язати наведені поняття з їх визначеннями. Дані для виконання наведені у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 – Дані для виконання

Поняття	Визначення
1	2
1. Фінансово-господарська діяльність об'єкта контролю	а) документ, який складається посадовими особами органу державного фінансового контролю, що проводили ревізію, фіксує факт її проведення та результати
2. Орган державного фінансового контролю	б) особи, які відповідно до покладених на них обов'язків та законодавства були відповідальні за фінансово-господарські операції, проведені з порушенням законодавства, та/або дії (бездіяльність) яких призвели до такого порушення
3. Акт ревізії	в) метод документального та фактичного підтвердження у підприємств, установ та організацій виду, обсягу і якості операцій та розрахунків для з'ясування їх реальності та повноти відображення в обліку об'єкта контролю
4. Винні особи	г) підконтрольна установа, інший суб'єкт господарювання, включаючи його структурні та відокремлені підрозділи, які не є юридичними особами, щодо якого орган державного фінансового контролю має повноваження та підстави для проведення ревізії відповідно до законодавства
5. Об'єкт контролю	д) Держаудитслужба, її міжрегіональні територіальні органи

Закінчення таблиці 2.1

1	2
6. Зустрічна звітка	е) сукупність рішень, дій та операцій, які об'єкт контролю приймає та здійснює в частині володіння, використання та розпорядження фінансовими ресурсами, необоротними та іншими активами

Завдання 2.2

Необхідно вказати основні вимоги до оформлення акту ревізії. Результати виконання завдання оформити у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Основні вимоги до оформлення акта ревізії

Перелік основних вимог	Відповідь
1. Вимоги до оформлення акта ревізії на паперовому носії	
2. Складові частини акта ревізії	
3. Порядок підписання акта ревізії посадовими особами органу ДФК	
4. Кількість примірників акта ревізії	
5. Порядок та строки ознайомлення і підписання акта ревізії посадовими особами об'єкту контролю	
6. Порядок інформування об'єктом контролю органу ДФК про усунення виявлених ревізією фактів порушення законодавства	
7. Способи притягнення до відповідальності винних у допущенні порушень працівників об'єктів контролю	

Завдання 2.3

Указати особливості проведення органами державного фінансового контролю документальної та фактичної перевірки під час ревізії.

Завдання 2.4

Указати особливості проведення органами державного фінансового контролю зустрічних звірок на підприємствах, в установах та організаціях, а також порядок оформлення їх результатів.

Рекомендована література

Основна [1–12]; додаткова [13–33; 39; 40; 42].

ТЕМА 3. ОРГАНИ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА

План практичного заняття

3.1. Обговорення питань лекційного матеріалу.

3.2. Перевірка виконання завдань для самостійної роботи шляхом вибіркового усного опитування.

3.3. Виконання практичних завдань та ситуацій.

3.4. Перевірка засвоєння матеріалу теми шляхом письмового експрес-опитування або експрес-тестування.

Методичні рекомендації

Метою практичного заняття є закріплення знань, набуття вмінь та навичок стосовно розподілу основних повноважень, завдань та функцій між органами державного фінансового контролю.

Для досягнення поставленої мети необхідно вивчити лекційний матеріал, надати відповіді на контрольні запитання, розв'язати практичні завдання та ситуації.

Закріпити набуті знання можливо шляхом надання відповідей на тестові завдання.

Питання для обговорення та самоперевірки

1. Охарактеризуйте вищий орган державного фінансового контролю в Україні.

2. Назвіть головні органи суб'єктів державного фінансового контролю.

3. Укажіть основні завдання та функції вищого і головних органів державного фінансового контролю.

4. Дайте характеристику Рахункової палати України як вищого органу державного фінансового контролю та назвіть її основні контрольні повноваження.

5. Назвіть основні функції Рахункової палати у сфері державного

фінансового контролю.

6. Дайте характеристику, визначте правову основу діяльності та назвіть основні функції Державної аудиторської служби України.

12. Дайте характеристику, визначте правову основу діяльності та назвіть основні функції Державного казначейства України у сфері державного фінансового контролю.

13. Якими принципами у своїй діяльності керується Рахункова палата України?

14. Дайте характеристику, визначте правову основу та назвіть основні функції Міністерства фінансів України у сфері державного фінансового контролю.

Тестові завдання (правильна відповідь одна)

1. Вищим органом державного фінансового контролю в Україні є:

- а) Міністерство фінансів України;
- б) Державна аудиторська служба України;
- в) Рахункова палата України;
- г) усі відповіді правильні.

2. Головним органом суб'єктів державного фінансового контролю, які здійснюють внутрішній фінансовий контроль, є:

- а) Міністерство фінансів України;
- б) Державна аудиторська служба України;
- в) Рахункова палата України;
- г) усі відповіді правильні.

3. Головним органом суб'єктів державного фінансового контролю, які мають окремі специфічні функції контролю, а також суб'єктів, які здійснюють внутрішній контроль, є:

- а) Міністерство фінансів України;
- б) Державна аудиторська служба України;
- в) Рахункова палата України;

г) усі відповіді правильні.

4. Державна аудиторська служба України здійснює державний фінансовий контроль:

а) за ефективним, законним, цільовим, результативним використанням та збереженням державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів;

б) веденням бухгалтерського обліку надходжень і витрат державного та місцевих бюджетів, складенням та поданням розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів фінансової і бюджетної звітності;

в) надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням;

г) усі відповіді правильні.

5. Рахункова палата України здійснює державний фінансовий контроль:

а) за ефективним, законним, цільовим, результативним використанням та збереженням державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів;

б) веденням бухгалтерського обліку надходжень і витрат державного та місцевих бюджетів, складенням та поданням розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів фінансової і бюджетної звітності;

в) надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням;

г) усі відповіді правильні.

6. Державна казначейська служба України здійснює державний фінансовий контроль:

а) за ефективним, законним, цільовим, результативним використанням та збереженням державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів;

б) веденням бухгалтерського обліку надходжень і витрат державного та місцевих бюджетів, складанням та поданням розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів фінансової і бюджетної звітності;

в) надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням;

г) усі відповіді правильні.

7. Основними завданнями Держаудитслужби є:

а) забезпечення формування і реалізація державної політики у сфері державного фінансового контролю;

б) здійснення державного фінансового контролю, спрямованого на оцінку ефективного, законного, цільового, результативного використання та збереження державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів, досягнення економії бюджетних коштів;

в) надання у передбачених законом випадках адміністративних послуг.

г) усі відповіді правильні.

8. Державна аудиторська служба України є:

а) центральним органом законодавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Верховною Радою України;

б) центральним органом законодавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України;

в) центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України;

г) центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Міністерством фінансів України.

9. Діяльність Рахункової палати ґрунтується на принципах:

а) законності та незалежності;

б) об'єктивності та безсторонності;

в) гласності та неупередженості;

г) усі відповіді правильні.

10. Державний зовнішній фінансовий контроль (аудит) забезпечується Рахунковою палатою шляхом здійснення:

а) виїзної перевірки;

б) фінансового аудиту та аудиту ефективності;

в) камеральної перевірки;

г) усі відповіді правильні.

Практичні завдання та ситуації

Завдання 3.1

Указати об'єкти, предмет та критерії оцінки державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), який здійснюється Рахунковою палатою України. Відповідь обґрунтувати посиланням на нормативно-правову базу України. Результати виконання завдання подати у табл. 3.1.

Таблиця 3.1 – Об'єкти, предмет та критерії оцінювання державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту)

Об'єкти державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту)	Предмет державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту)	Критерії оцінювання
1.	1.	
2.	2.	
3.	3.	
...	...	

Завдання 3.2

Відповідно до чинного законодавства вказати вищий орган державного фінансового контролю України; головний орган суб'єктів державного фінансового контролю, який здійснює внутрішній фінансовий контроль; головний орган суб'єктів державного фінансового контролю, який має окремі специфічні функції контролю, а також суб'єкти, які здійснюють внутрішній контроль. Указати якими нормативно-правовими актами керуються зазначені органи у своїй діяльності. Результати оформити у вигляді таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 – ОрганиДФК та нормативно-правові акти, якими керуються зазначені органи у своїй діяльності

ОрганиДФК	Назва органуДФК	Нормативно-правові акти
1	2	3
1. Вищий орган державного фінансового контролю України		
2. Головний орган суб'єктів державного фінансового контролю, який здійснює внутрішній фінансовий контроль		

Закінчення таблиці 3.2

1	2	3
3. Головний орган суб'єктів державного фінансового контролю, який має окремі специфічні функції контролю, а також суб'єкти, які здійснюють внутрішній контроль		

Завдання 3.3

Навести основні етапи процесу проведення фінансового аудиту Рахунковою палатою України та дати їх коротку характеристику. Результати виконання завдання представити у табл. 3.3.

Таблиця 3.3 – Основні етапи процесу проведення фінансового аудиту Рахунковою палатою України

Перелік етапів	Характеристика етапів
1.	
2.	
3.	
4.	

Рекомендована література

Основна [1–12]; додаткова [13–35; 39; 45–48].

ТЕМА 4. ДЕРЖАВНА АУДИТОРСЬКА СЛУЖБА УКРАЇНИ:

ІІ ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ

План практичного заняття

- 4.1. Обговорення питань лекційного матеріалу.
- 4.2. Перевірка виконання завдань для самостійної роботи шляхом вибіркового усного опитування.
- 4.3. Виконання практичних завдань та ситуацій.
- 4.4. Перевірка засвоєння матеріалу теми шляхом письмового експрес-опитування або експрес-тестування.

Методичні рекомендації

Метою практичного заняття є закріплення знань, набуття вмінь та навичок стосовно завдань, основних повноважень, прав та обов'язків Державної аудиторської служби України.

Для досягнення поставленої мети необхідно вивчити лекційний матеріал, надати відповіді на контрольні запитання, розв'язати практичні завдання та ситуації.

Закріпити набуті знання можливо шляхом надання відповідей на тестові завдання.

Питання для обговорення та самоперевірки

1. Назвіть основні завдання Державної аудиторської служби України.
2. Назвіть основні повноваження Державної аудиторської служби України.
3. Які права має Державна аудиторська служба України?
4. Укажіть підконтрольні суб'єкти та об'єкти Державної аудиторської служби України.
5. За допомогою яких форм контролю Державна аудиторська служба України реалізує свої повноваження?
6. Укажіть керівні органи Державної аудиторської служби України.

Тестові завдання (правильна відповідь одна)

1. Державна аудиторська служба України реалізує державний фінансовий контроль через проведення:
 - а) державного фінансового аудиту;
 - б) перевірки державних закупівель;
 - в) інспектування (ревізії);
 - г) усі відповіді правильні.
2. Інспектування здійснюється органом державного фінансового контролю у формі:

- а) аудиту ефективності;
- б) фінансового аудиту;
- в) ревізії;
- г) усі відповіді правильні.

3. Державний фінансовий аудит здійснюється у формі:

- а) аудиту ефективності;
- б) фінансового аудиту;
- в) ревізії;
- г) правильні відповіді а) і б).

4. Результати перевірки державних закупівель викладаються:

- а) у звіті;
- б) довідці;
- в) акті;
- г) усі відповіді правильні.

5. Державна аудиторська служба України здійснює державний фінансовий контроль:

- а) за цільовим, ефективним використанням і збереженням державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів;
- б) цільовим використанням і своєчасним поверненням кредитів (позик), отриманих під державні (місцеві) гарантії;
- в) станом і достовірністю бухгалтерського обліку і фінансової звітності;
- г) усі відповіді правильні.

6. Державна аудиторська служба України в ході проведення державного фінансового контролю має право:

- а) безперешкодного доступу на склади;
- б) перевіряти грошові та бухгалтерські документи, звіти, кошториси, що підтверджують надходження і витрачання коштів та матеріальних цінностей;
- в) вимагати від керівників підконтрольних установ проведення інвентаризації основних фондів, ТМЦ, коштів і розрахунків;
- г) усі відповіді правильні.

7. Державна аудиторська служба України координує свою діяльність:

а) з органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади;

б) профспілковими органами;

в) фінансовими органами та органами доходів і зборів;

г) правильні відповіді а) і в).

8. Право на проведення планової виїзної ревізії підконтрольних установ надається органу державного фінансового контролю у тому разі, якщо їм:

а) не пізніше ніж за сім днів до дня проведення зазначеної ревізії надіслано письмове повідомлення із зазначенням дати початку її проведення;

б) не пізніше ніж за сім днів до дня проведення зазначеної ревізії надіслано письмове повідомлення із зазначенням дати початку та закінчення її проведення;

в) не пізніше ніж за десять днів до дня проведення зазначеної ревізії надіслано письмове повідомлення із зазначенням дати початку її проведення;

г) не пізніше ніж за десять днів до дня проведення зазначеної ревізії надіслано письмове повідомлення із зазначенням дати початку та закінчення її проведення.

9. За зверненням правоохоронного органу Державна аудиторська служба України в межах своєї компетенції проводить:

а) тільки планові виїзні ревізії за місцезнаходженням об'єкта контролю;

б) тільки позапланові виїзні ревізії за місцезнаходженням об'єкта контролю;

в) планові та позапланові виїзні ревізії за місцезнаходженням об'єкта контролю;

г) не має правильної відповіді.

10. Позапланова ревізія підконтрольної установи не може проводитися частіше:

а) одного разу на місяць;

б) одного разу на квартал;

в) одного разу на рік;

г) не має правильної відповіді.

Практичні завдання та ситуації

Завдання 4.1

Необхідно указати основні завдання та функції Державної аудиторської служби України у сфері державного фінансового контролю. Результати оформити у вигляді таблиці 4.1.

Таблиця 4.1 – Завдання та функції Державної аудиторської служби України у сфері державного фінансового контролю

Завдання	Функції
1.	1.
2.	2.
3.	3.
...	...

Завдання 4.2

Необхідно пов'язати вид державного фінансового контролю (державний фінансовий аудит, перевірка державних закупівель та інспектування) з його визначенням, а також вказати спосіб проведення контрольних заходів та вид документа, в якому відображаються результати проведення контрольних заходів. Результати виконання завдання подати у таблиці 4.2.

Таблиця 4.2 – Види державного фінансового контролю

Вид державного фінансового контролю	Визначення	Спосіб проведення контрольних заходів	Документ, яким оформлюються результати проведення контрольних заходів
1	2	3	4
1. Державний фінансовий аудит	а) полягає у документальній і фактичній перевірці певного комплексу або окремих питань фінансово-господарської діяльності підконтрольної установи, яка повинна забезпечувати виявлення		

Закінчення таблиці 4.2

1	2	3	4
	наявних фактів порушення законодавства, встановлення винних у їх допущенні посадових і матеріально відповідальних осіб.		
2. Перевірка державних закупівель	б) полягає у перевірці та аналізі органом державного фінансового контролю фактичного стану справ щодо законного та ефективного використання державних чи комунальних коштів і майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності, функціонування системи внутрішнього контролю.		
3. Інспектування	в) полягає у документальному та фактичному аналізі дотримання підконтрольними установами законодавства про державні закупівлі та проводиться органом державного фінансового контролю на всіх стадіях державних закупівель.		

Завдання 4.3

Указати обставини, за наявності яких органи державного фінансового можуть проводити позапланову виїзну ревізію.

Завдання 4.4

Указати основні вимоги до оформлення направлення на проведення ревізії в підконтрольних установах.

Рекомендована література

Основна [1–12]; додаткова [13–33; 39; 46].

ТЕМА 5. ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ АУДИТ: СУТНІСТЬ, ВИДИ, ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ

План практичного заняття

5.1. Обговорення питань лекційного матеріалу.

5.2. Перевірка виконання завдань для самостійної роботи шляхом вибіркового усного опитування.

5.3. Виконання практичних завдань та ситуацій.

5.4. Перевірка засвоєння матеріалу теми шляхом письмового експрес-опитування або експрес-тестування.

Методичні рекомендації

Метою практичного заняття є закріплення знань, набуття вмінь та навичок стосовно сутності, основних завдань, суб'єктів, об'єктів, видів, нормативно-правового регулювання, особливостей організації та здійснення державного фінансового аудиту.

Для досягнення поставленої мети необхідно вивчити лекційний матеріал, надати відповіді на контрольні запитання, розв'язати практичні завдання та ситуації.

Закріпити набуті знання можливо шляхом надання відповідей на тестові завдання.

Питання для обговорення та самоперевірки

1. Дайте визначення поняттю «державний фінансовий аудит».
2. Назвіть основні завдання державного фінансового аудиту.
3. Охарактеризуйте суб'єктів та об'єкти державного фінансового аудиту.
4. Назвіть та охарактеризуйте основні нормативно-правові акти, якими регулюється здійснення державного фінансового аудиту в Україні.
5. Укажіть суб'єктів здійснення державного зовнішнього і внутрішнього фінансового аудиту.
6. Охарактеризуйте впроваджені види державного фінансового аудиту:

аудит виконання бюджетних програм, аудит виконання місцевих бюджетів, аудит діяльності суб'єктів господарювання.

7. Укажіть основні завдання впроваджених видів державного фінансового аудиту.

8. Охарактеризуйте основні стадії та етапи здійснення державного фінансового аудиту.

Тестові завдання (правильна відповідь одна)

1. Державний фінансовий аудит – це:

а) документальна і фактична перевірка певного комплексу або окремих питань фінансово-господарської діяльності підконтрольної установи, яка повинна забезпечувати виявлення наявних фактів порушення законодавства, встановлення винних у їх допущенні;

б) перевірка та аналіз фактичного стану справ щодо законного та ефективного використання державних чи комунальних коштів і майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності, функціонування системи внутрішнього контролю;

в) документальний та фактичний аналіз дотримання підконтрольними установами законодавства про державні закупівлі;

г) немає правильної відповіді.

2. До впроваджених видів державного фінансового аудиту в Україні відносяться:

а) інспектування (ревізія), перевірка державних закупівель, аудит виконання бюджетних програм, аудит діяльності суб'єктів господарювання;

б) інспектування (ревізія), операційний аудит, аудит виконання бюджетних програм;

в) незалежний аудит, аудит власника, внутрішній аудит;

г) аудит виконання бюджетних програм, аудит виконання місцевих бюджетів, аудит діяльності суб'єктів господарювання.

3. Суб'єктами, що уповноважені здійснювати державний фінансовий

аудит в Україні, є:

- а) Державна казначейська служба України;
- б) Державна фіскальна служба України;
- в) Державна аудиторська служба України, Рахункова палата України;
- г) Національний банк України.

4. Об'єктами державного фінансового аудиту є:

- а) бюджетні програми і бюджети;
- б) системи обліку і внутрішньогосподарського фінансового контролю суб'єктів господарювання;
- в) державна і комунальна власність;
- г) всі відповіді правильні.

5. Проведення аналізу та перевірки законного (цільового) та ефективного використання активів об'єкта аудиту та стану їх збереження є основним завданням:

- а) аудиту виконання бюджетних програм;
- б) аудиту виконання місцевих бюджетів;
- в) аудиту діяльності суб'єктів господарювання;
- г) незалежного аудиту.

6. Проведення аналізу та перевірки законності, ефективності і результативності діяльності об'єктів аудиту на всіх стадіях бюджетного процесу, зокрема їх управлінських рішень, є основним завданням:

- а) аудиту виконання бюджетних програм;
- б) аудиту виконання місцевих бюджетів;
- в) аудиту діяльності суб'єктів господарювання;
- г) незалежного аудиту.

7. Проведення аналізу і перевірки законності та ефективності планування і виконання бюджетних програм, досягнення їх результативних показників є основним завданням:

- а) аудиту виконання бюджетних програм;
- б) аудиту виконання місцевих бюджетів;

- в) аудиту діяльності суб'єктів господарювання;
- г) незалежного аудиту.

8. Укажіть послідовність здійснення основних етапів державного фінансового аудиту: моніторинг виконання пропозицій та рекомендацій за результатами аудиту (А); проведення аудиторських процедур (Б); планування та організація аудиту (В); звітування за результатами аудиту (Г).

- а) $A \rightarrow B \rightarrow V \rightarrow G$;
- б) $V \rightarrow B \rightarrow G \rightarrow A$;
- в) $G \rightarrow A \rightarrow B \rightarrow V$;
- г) $B \rightarrow A \rightarrow G \rightarrow V$.

9. Під час здійснення державного фінансового аудиту виокремлюють такі стадії:

- а) підготовча, експериментальна, перевірна;
- б) експертна, методична, аналітична;
- в) організаційна, дослідна, узагальнення і реалізації результатів аудиту;
- г) всі відповіді правильні.

10. Розпорядники бюджетних коштів в особі їх керівників організують та забезпечують здійснення у своїх установах, підприємствах та організаціях:

- а) державний зовнішній фінансовий контроль;
- б) державний зовнішній фінансовий аудит;
- в) внутрішній контроль і внутрішній аудит;
- г) інспектування у формі ревізії.

Практичні завдання та ситуації

Завдання 5.1

Необхідно пов'язати наведені поняття з їх визначеннями. Дані для виконання наведені в табл. 5.1.

Таблиця 5.1 – Дані для виконання

Поняття	Визначення	Відповіді
1 Державний фінансовий аудит	а) комплекс дій державного аудитора, що спрямовані на отримання аудиторських доказів під час аудиту;	
2 Державний аудитор	б) бюджетні програми, бюджети, системи обліку і внутрішньогосподарського фінансового контролю суб'єктів господарювання, державна і комунальна власність;	
3 Аудиторські докази	в) перевірка та аналіз органом державного фінансового контролю фактичного стану справ щодо законного та ефективного використання державних чи комунальних коштів і майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності, функціонування системи внутрішнього контролю;	
4 Аудиторські процедури	г) документ, підготовлений суб'єктом державного фінансового аудиту за результатами аудиту;	
5 Гіпотези аудиту	д) посадова особа органу Держаудитслужби, яка наділена повноваженнями з проведення аудиту;	
6 Суб'єкти державного фінансового аудиту	е) матеріали (документи, інформація, відомості, результати опитування, анкетування, інтерв'ювання тощо), отримані в процесі аудиту, які підтверджують аудиторські висновки та судження;	
7 Об'єкти державного фінансового аудиту	ж) Державна аудиторська служба України, Рахункова палата України;	
8 Аудиторський звіт	з) професійне судження державного аудитора щодо причин виникнення та наявності проблем, упущень і недоліків, порушень, ризиків, які негативно впливають (можуть вплинути) на законність та ефективність провадження фінансово-господарської діяльності суб'єктом господарювання	

Завдання 5.2

Необхідно заповнити дані таблиці 5.2, вказав головну мету, підстави, умови та етапи проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм, загальну тривалість проведення аудиту і яким чином оформлюються результати його проведення, скориставшись Порядком проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10.08.2004 р. № 1017.

Таблиця 5.2 – Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм

Перелік основних складових процесу проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм	Зміст основних складових процесу проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм
1. Головна мета проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм	
2. Підстави проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм	
3. Умови проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм	
4. Етапи проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм	
5. Загальна тривалість проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм	
6. Оформлення результатів проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм	

Рекомендована література

Основна [1–12]; додаткова [13–33; 39; 41; 43].

ТЕМА 6. ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

План практичного заняття

- 6.1. Обговорення питань лекційного матеріалу.
- 6.2. Перевірка виконання завдань для самостійної роботи шляхом вибіркового усного опитування.
- 6.3. Виконання практичних завдань та ситуацій.
- 6.4. Перевірка засвоєння матеріалу теми шляхом письмового експрес-опитування або експрес-тестування.

Методичні рекомендації

Метою практичного заняття є закріплення знань, набуття вмінь та навичок стосовно визначення мети, завдань, джерел, нормативно-правової бази, послідовності проведення ревізії виконання місцевих бюджетів, оформлення акта ревізії тощо.

Для досягнення поставленої мети необхідно вивчити лекційний матеріал, надати відповіді на контрольні запитання, розв'язати практичні завдання та ситуації.

Закріпити набуті знання можливо шляхом надання відповідей на тестові завдання.

Питання для обговорення та самоперевірки

1. Укажіть мету і основні завдання державного фінансового контролю виконання місцевих бюджетів.
2. Укажіть основні нормативно-правові акти, якими слід керуватися при проведенні державного фінансового контролю виконання місцевих бюджетів.
3. Як здійснюється планування ревізій місцевих бюджетів?
4. За якими напрямками проводиться ревізія місцевих бюджетів?
5. Назвіть джерела інформації для здійснення державного фінансового контролю виконання місцевих бюджетів.
6. Яка робота передуює проведенню ревізії місцевих бюджетів?

Тестові завдання (правильна відповідь одна)

1. Укажіть основні завдання контролю виконання місцевих бюджетів:
 - а) встановлення фактів дотримання чинних законодавчих і нормативних актів щодо формування та виконання бюджетів відповідних рівнів;
 - б) перевірка дотримання норм чинного законодавства при фінансуванні розпорядників та одержувачів бюджетних коштів;
 - в) проведення оцінки формування і рівня виконання місцевого бюджету;
 - г) усі відповіді правильні.

2. Джерелами інформації для здійснення державного фінансового контролю виконання місцевих бюджетів є:

а) соціально-економічні паспорти розвитку районів (міст), звіти (зведені звіти) про виконання місцевих бюджетів, паспорти бюджетних програм і звіти про їх виконання;

б) кошториси, плани асигнувань, документи з проведення процедури державних закупівель;

в) первинні документи, облікові реєстри і звітність бюджетних установ, комунальних підприємств та одержувачів коштів відповідного бюджету;

г) усі відповіді правильні.

3. У ході підготовки до ревізії місцевих бюджетів посадовими особами органу державного фінансового контролю складається програма ревізії, в якій визначаються:

а) найменування об'єкта контролю;

б) тема та період проведення ревізії;

в) питання, що підлягають ревізії;

г) усі відповіді правильні.

4. Проведенню ревізії місцевих бюджетів передують:

а) методична робота;

б) аналітична робота;

в) підготовча та організаційна робота;

г) усі відповіді правильні.

5. Складання плану проведення ревізії місцевого бюджету (робочого плану) здійснюється на основі:

а) матеріалів попередніх контрольних заходів;

б) направлення на проведення ревізії місцевого бюджету;

в) затвердженої програми з визначенням конкретних завдань, об'єктів ревізії, виконавців, термінів виконання;

г) усі відповіді правильні.

6. У разі виявлення порушень бюджетного законодавства, посадові особи органу державного фінансового контролю мають право вимагати від працівників об'єкта контролю, причетних до виявлених порушень:

- а) місце для роботи ревізора;
- б) письмові пояснення;
- в) створення умов для зберігання документів;
- г) заяви, службові записки.

7. Підготовча та організаційна робота щодо проведення ревізії місцевих бюджетів включає:

- а) ознайомлення з матеріалами попередніх контрольних заходів;
- б) розробку програми проведення ревізії місцевого бюджету;
- в) складання плану проведення ревізії бюджету;
- г) усі відповіді правильні.

8. У ході проведення ревізії місцевого бюджету виявлено документи, які свідчать про порушення законодавства, і на об'єкті контролю не гарантується їх збереження. У цьому випадку посадові особи органу державного фінансового контролю можуть вилучати:

- а) копії таких документів;
- б) оригінали таких документів;
- в) оригінали таких документів на підставі рішення суду;
- г) оригінали таких документів на підставі рішення органів прокуратури.

9. Вилучення документів на об'єкті контролю під час ревізії місцевого бюджету оформлюється:

- а) актом вилучення документів та їх описом;
- б) довідкою про вилучення документів;
- в) наказом керівника контролюючого органу;
- г) наказом керівника об'єкта контролю про вилучення документів.

10. Рішення про зупинення та поновлення планової виїзної ревізії місцевого бюджету приймає:

- а) керівник об'єкта контролю;

- б) керівник органів прокуратури;
- в) керівник органу державного фінансового контролю, що проводить ревізію;
- г) усі відповіді правильні.

Практичні завдання та ситуації

Завдання 6.1

Необхідно пов'язати наведені поняття з їх визначеннями. Дані для виконання наведені у таблиці 6.1.

Таблиця 6.1 – Дані для виконання

Поняття	Визначення	Відповідь
1	2	3
1. Ревізія місцевого бюджету	а) сукупність державного бюджету та місцевих бюджетів, побудована з урахуванням економічних відносин, державного і адміністративно-територіальних устроїв і врегульована нормами права	
2. Бюджетні установи	б) бюджетні установи в особі їх керівників, уповноважені на отримання бюджетних асигнувань, взяття бюджетних зобов'язань та здійснення видатків з бюджету	
3. Бюджети місцевого самоврядування	в) установа, що відповідно до законодавства України здійснює функції по складанню, виконанню місцевих бюджетів, контролю за витрачанням коштів розпорядниками бюджетних коштів, а також інші функції, пов'язані з управлінням коштами місцевого бюджету	
4. Бюджетна система України	г) форма контролю за виконанням функцій із складання і виконання місцевого бюджету, яка полягає в одночасному проведенні ревізій стану дотримання вимог бюджетного законодавства місцевими фінансовими органами, органами Казначейства і учасниками бюджетного процесу, що здійснюють управління коштами відповідного місцевого бюджету чи комунальним майном та/або їх використовують	
5. Розпорядники бюджетних коштів	д) бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань;	
6. Видатки бюджету	е) видатки бюджету та кошти на погашення основної суми боргу;	
7. Витрати бюджету	ж) кошти, що спрямовуються на здійснення програм та заходів, передбачених відповідним бюджетом, за винятком коштів на погашення основної суми боргу та повернення надміру сплачених до бюджету сум;	

Закінчення таблиці 6.1

1	2	3
8. Доходи бюджету	з) доходи бюджету та кошти, залучені в результаті взяття боргових зобов'язань органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим або органами місцевого самоврядування	
9. Надходження бюджету	к) усі податкові, неподаткові та інші надходження на безповоротній основі, справляння яких передбачено законодавством України (включаючи трансферти, дарунки, гранти)	
10. Місцевий фінансовий орган	л) орган, установа чи організація, визначена Конституцією України, а також установа чи організація, створена у встановленому порядку органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим чи органами місцевого самоврядування, яка повністю утримується за рахунок відповідно державного бюджету чи місцевих бюджетів	

Завдання 6.2

Ревізією правильності нарахування та виплати премій працівникам Васильківської селищної ради встановлено, що працівникам Васильківської селищної ради щомісячна премія нараховувалась та виплачувалась на підставі розпоряджень селищного голови.

Відповідно до пп. 2 п.2 «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів», затвердженого Постановою КМУ від 09.03.2006 р. №268, керівникові надано право у межах затвердженого фонду оплати праці здійснювати преміювання працівників відповідно до їх особистого вкладу в загальні результати роботи.

Конкретні умови, порядок та розміри преміювання працівників визначаються у «Положенні про преміювання селищного голови, заступників та працівників Васильківської селищної ради».

Проте у серпні, жовтні, листопаді минулого року окремим працівникам Васильківської селищної ради було нараховано та виплачено щомісячну премію, розмір якої на 25382,97 грн. більше, ніж встановлено селищним головою. Внаслідок вищевказаної переплати премій окремим працівникам селищної ради зайво нараховано та виплачено відпускні минулого року на

загальну суму 638 грн.

Необхідно визначити сутність допущених порушень, розмір завданої матеріальної шкоди (збитків) Васильківській селищній раді та підготувати запис до акту ревізії.

Завдання 6.3

Ревізією встановлено, що відповідно до розпорядження селищного голови проведено суцільну інвентаризацію наявності основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів, що рахуються на балансі селищної ради станом на 01.06 минулого року. Проведеною інвентаризацією виявлено лишки основних засобів, інших необоротних активів та запасів (оргтехніка, бойлер та сітка для огорож) на суму 23140 грн.

Необхідно встановити сутність допущених порушень та підготувати запис до акту ревізії.

Рекомендована література

Основна [1–12]; додаткова [13–33; 41].

ТЕМА 7. ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

План практичного заняття

7.1. Обговорення питань лекційного матеріалу.

7.2. Перевірка виконання завдань для самостійної роботи шляхом вибіркового усного опитування.

7.3. Виконання практичних завдань та ситуацій.

7.4. Перевірка засвоєння матеріалу теми шляхом письмового експрес-опитування або експрес-тестування.

Методичні рекомендації

Метою практичного заняття є закріплення знань, набуття вмінь та

навичок стосовно цілей, об'єктів та порядку проведення перевірки бухгалтерського обліку і фінансової звітності бюджетних установ, контролю кошторису доходів і видатків, порядку застосування фінансових санкцій за порушення бюджетного законодавства, адміністративної відповідальності за фінансові порушення.

Для досягнення поставленої мети необхідно вивчити лекційний матеріал, надати відповіді на контрольні запитання, розв'язати практичні завдання та ситуації.

Закріпити набуті знання можливо шляхом надання відповідей на тестові завдання.

Питання для обговорення та самоперевірки

1. Назвіть завдання та основні напрями контролю фінансово-господарської діяльності бюджетної установи.

2. Охарактеризуйте джерела інформації та напрями перевірки формування мережі розпорядників та одержувачів бюджетних коштів.

3. Укажіть джерела інформації та основні напрями перевірки складання бюджетних запитів та обґрунтованості включених до них показників.

4. Охарактеризуйте джерела інформації та напрями перевірки розгляду та затвердження проектів кошторисів розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня та планів використання бюджетних коштів одержувачів, обґрунтованості затверджених у них показників.

5. Укажіть основну мету, джерела інформації та напрями перевірки правильності визначення потреби в бюджетних коштах, складання, затвердження та внесення змін до кошторису бюджетної установи.

6. Які основні напрями перевірки стану використання коштів, виділених на здійснення заходів і завдань державних цільових програм та/або місцевих програм?

7. Укажіть джерела інформації та основні напрями перевірки порядку ведення касових операцій та розрахунків з підзвітними особами в бюджетних

установах.

8. Охарактеризуйте джерела інформації та основні напрями перевірки операцій на реєстраційних рахунках, відкритих в органах Державної казначейської служби, та рахунках в установах банків.

9. Охарактеризуйте джерела інформації та основні напрями перевірки штатної дисципліни, видатків на оплату праці та нарахування на заробітну плату бюджетної установи.

Тестові завдання (правильна відповідь одна)

1. Ревізія бюджетної установи розпочинається з перевірки:

- а) стану усунення порушень і недоліків, виявлених попередніми ревізіями (перевірками);
- б) формування мережі розпорядників та одержувачів бюджетних коштів;
- в) складання бюджетних запитів та обґрунтованості включених до них показників;
- г) дотримання порядку внесення змін до кошторисів.

2. При здійсненні контролю щодо порядку складання бюджетних запитів, обґрунтованості включених до них показників перевірі підлягають такі основні документи:

- а) бюджетний запит, лімітні довідки про бюджетні асигнування, доведені розпорядникам коштів нижчого рівня;
- б) паспорт бюджетної програми, звіт про виконання паспорта бюджетної програми;
- в) проєкти зведених кошторисів;
- г) кошторис бюджетної установи.

3. При здійсненні контролю розгляду та затвердження проєктів кошторисів розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня та планів використання бюджетних коштів одержувачів, обґрунтованості затверджених у них показників перевірі підлягають такі основні документи:

- а) бюджетний запит, лімітні довідки про бюджетні асигнування, доведені

розпорядникам коштів нижчого рівня;

б) паспорт бюджетної програми, звіт про виконання паспорта бюджетної програми;

в) проекти зведених кошторисів;

г) кошторис бюджетної установи.

4. При здійсненні контролю складання паспортів бюджетних програм, обґрунтованості затверджених у них показників та стан їх виконання перевірці підлягають такі основні документи:

а) бюджетний запит, лімітні довідки про бюджетні асигнування, доведені розпорядникам коштів нижчого рівня;

б) паспорт бюджетної програми, звіт про виконання паспорта бюджетної програми;

в) проекти зведених кошторисів;

г) кошторис бюджетної установи.

5. При здійсненні контролю правильності визначення потреби в бюджетних коштах, складання, затвердження та внесення змін до кошторису перевірці підлягають такі основні документи:

а) бюджетний запит, лімітні довідки про бюджетні асигнування, доведені розпорядникам коштів нижчого рівня;

б) паспорт бюджетної програми, звіт про виконання паспорта бюджетної програми;

в) проекти зведених кошторисів;

г) кошторис бюджетної установи.

6. Джерелами інформації для перевірки ведення касових операцій в бюджетних установах є:

а) бюджетний запит, лімітні довідки про бюджетні асигнування;

б) паспорт бюджетної програми;

в) прибуткові та видаткові касові ордери, касова книга;

г) кошторис бюджетної установи.

7. Перевірка ведення касових операцій в бюджетних установах

передбачає контроль:

а) за наявністю підстав та своєчасністю подання пропозицій щодо внесення змін або припинення дії державної цільової програми;

б) своєчасністю звітування про використання коштів, виданих у підзвіт; дотриманням строків та порядку проведення інвентаризації каси;

в) дотриманням порядку розгляду та затвердження кошторису, плану асигнувань загального фонду бюджету;

г) дотриманням законодавства в ході списання коштів з рахунків, відкритих в органах Державної казначейської служби, та рахунках в установах банків.

8. Перевірка стану використання коштів, виділених на здійснення заходів і завдань державних цільових програм, передбачає контроль:

а) за наявністю підстав та своєчасністю подання пропозицій щодо внесення змін або припинення дії державної цільової програми;

б) своєчасністю звітування про використання коштів, виданих у підзвіт; дотриманням строків та порядку проведення інвентаризації каси;

в) дотриманням порядку розгляду та затвердження кошторису, плану асигнувань загального фонду бюджету;

г) дотриманням законодавства в ході списання коштів з рахунків, відкритих в органах Державної казначейської служби, та рахунках в установах банків.

9. Перевірка розгляду та затвердження проєктів кошторисів розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня передбачає контроль:

а) за наявністю підстав та своєчасністю подання пропозицій щодо внесення змін або припинення дії державної цільової програми;

б) своєчасністю звітування про використання коштів, виданих у підзвіт; дотриманням строків та порядку проведення інвентаризації каси;

в) дотриманням порядку розгляду та затвердження кошторису, плану асигнувань загального фонду бюджету;

г) дотриманням законодавства в ході списання коштів з рахунків,

відкритих в органах Державної казначейської служби, та рахунках в установах банків.

10. Перевірка операцій на реєстраційних рахунках, відкритих в органах Державної казначейської служби, та рахунках в установах банків передбачає контроль:

а) за наявністю підстав та своєчасністю подання пропозицій щодо внесення змін або припинення дії державної цільової програми;

б) своєчасністю звітування про використання коштів, виданих у підзвіт; дотриманням строків та порядку проведення інвентаризації каси;

в) дотриманням порядку розгляду та затвердження кошторису, плану асигнувань загального фонду бюджету;

г) дотриманням законодавства в ході списання коштів з рахунків, відкритих в органах Державної казначейської служби, та рахунках в установах банків.

Практичні завдання і ситуації

Завдання 7.1

Необхідно пов'язати наведені нижче поняття з їх визначеннями. Результати виконання завдання оформити у вигляді таблиці 7.1.

Таблиця 7.1 – Основні терміни та поняття щодо складання, розгляду, затвердження та виконання кошторисів бюджетних установ

Поняття	Визначення	Відповідь
1	2	3
1. Розпорядник бюджетних коштів нижчого рівня	а) помісячний розподіл бюджетних асигнувань (за винятком надання кредитів з бюджету), затверджених у загальному фонді кошторису, за скороченою економічною класифікацією видатків бюджету, який регламентує протягом бюджетного періоду взяття бюджетних зобов'язань та здійснення платежів відповідно до зазначених зобов'язань;	
2. Загальний фонд кошторису бюджетної	б) обсяг надходжень із спеціального фонду бюджету на конкретну мету та їх розподіл за повною економічною класифікацією видатків бюджету на здійснення відповідних видатків згідно із законодавством, а також на	

Закінчення таблиці 7.1

1	2	3
установи	реалізацію пріоритетних заходів, пов'язаних з виконанням установою основних функцій, або розподіл надання кредитів з бюджету згідно із законодавством за класифікацією кредитування бюджету;	
3. Спеціальний фонд кошторису бюджетної установи	в) обсяг надходжень із загального фонду бюджету та розподіл видатків за повною економічною класифікацією видатків бюджету на виконання бюджетною установою основних функцій або розподіл надання кредитів з бюджету за класифікацією кредитування бюджету;	
4. План асигнувань загального фонду бюджету (за винятком надання кредитів з бюджету)	г) розпорядник, який у своїй діяльності підпорядкований відповідному головному розпоряднику та (або) діяльність якого координується через нього;	
5. Одержувач бюджетних коштів	д) розподіл бюджетних асигнувань в розрізі видатків бюджету, структура яких відповідає повній економічній класифікації видатків бюджету та класифікації кредитування бюджету;	
6. План використання бюджетних коштів	е) використовує бюджетні кошти відповідно до вимог бюджетного законодавства на підставі плану використання бюджетних коштів, що містить розподіл бюджетних асигнувань.	

Завдання 7.2

У ході ревізії встановлено, що протягом ревізованого періоду (останніх трьох років) в бюджетній установі жодного разу не проводилась інвентаризація. В письмових поясненнях керівник бюджетної установи вказав, що проведення інвентаризації – це право, а не обов'язок бюджетної установи. Чи має рацію керівник бюджетної установи? І чи не буде негативних наслідків для бюджетної установи та посадових осіб через непроведення інвентаризації? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на нормативно-правові акти України.

Завдання 7.3

У ході ревізії встановлено, що бюджетною установою протягом ревізованого періоду не було вжито заходів по відшкодуванню з винних осіб збитків від недостач, розтрат та крадіжок. Яку відповідальність передбачено

діючим законодавством за це порушення? Які посадові особи мають бути притягнуті до відповідальності? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на нормативно-правові акти України.

Рекомендована література

Основна [1–12]; додаткова [13–33; 36–38].

ТЕМА 8. ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ: ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ

План практичного заняття

8.1. Обговорення питань лекційного матеріалу.

8.2. Перевірка виконання завдань для самостійної роботи шляхом вибіркового усного опитування.

8.3. Виконання практичних завдань та ситуацій.

8.4. Перевірка засвоєння матеріалу теми шляхом письмового експрес-опитування або експрес-тестування.

Методичні рекомендації

Метою практичного заняття є закріплення знань, набуття вмінь та навичок стосовно визначення сутності податкового контролю, підходів до його організації, нормативно-правової бази і способів здійснення податкового контролю, загальних організаційних й методичних аспектів проведення податкових перевірок, порядку оформлення результатів податкових перевірок і контролю за реалізацією їх матеріалів, видів відповідальності за порушення законів з питань оподаткування та штрафних (фінансових) санкцій.

Для досягнення поставленої мети необхідно вивчити лекційний матеріал, надати відповіді на контрольні запитання, розв'язати практичні завдання та ситуації.

Закріпити набуті знання можливо шляхом надання відповідей на тестові завдання.

Питання для обговорення та самоперевірки

1. Охарактеризуйте структуру органів Державної фіскальної служби України.
2. Назвіть основні завдання органів Державної фіскальної служби України у сфері державного фінансового контролю.
3. Охарактеризуйте види податкових перевірок.
4. Який порядок проведення камеральної перевірки органами ДФСУ встановлено діючим законодавством?
5. Який порядок проведення документальних планових перевірок органами ДФСУ встановлено діючим законодавством?
6. Який порядок проведення документальних позапланових перевірок органами ДФСУ встановлено діючим законодавством?
7. Який існує порядок оформлення результатів перевірок органами ДФСУ?
8. Охарактеризуйте особливості оформлення органами ДФСУ акта (довідки) документальної виїзної перевірки.
9. Охарактеризуйте особливості оформлення органами ДФСУ акта (довідки) документальної невиїзної перевірки.
10. Охарактеризуйте особливості оформлення органами ДФСУ акта (довідки) фактичної перевірки.
11. Які вимоги ставляться до оформлення органами ДФСУ результатів електронної перевірки?
12. Яким чином можуть бути оскаржені рішення органів ДФСУ?

Тестові завдання (правильна відповідь одна)

1. Контроль за дотриманням законодавства з питань регулювання обігу готівки, проведення розрахункових та касових операцій здійснюється:
 - а) Рахунковою палатою України;
 - б) Державною аудиторською службою України;
 - в) Державною фіскальною службою України;

г) Державною казначейською службою України.

2. Ведення обліку платників податків, інформаційно–аналітичне забезпечення діяльності органів ДФС України, проведення перевірок і звірок є:

- а) методами здійснення податкового контролю;
- б) способами здійснення податкового контролю;
- в) принципами здійснення податкового контролю;
- г) завданням податкового контролю.

3. Контроль за надходженням до бюджетів та державних цільових фондів податків і зборів, митних та інших платежів є:

- а) методами здійснення податкового контролю;
- б) способами здійснення податкового контролю;
- в) принципами здійснення податкового контролю;
- г) завданням податкового контролю.

4. Органи Державної фіскальної служби України мають право проводити:

- а) аудиторські перевірки;
- б) камеральні, документальні та фактичні перевірки;
- в) ревізії, моніторинг державних закупівель;
- г) всі відповіді правильні.

5. Перевірка, яка проводиться у приміщенні контролюючого органу виключно на підставі даних, зазначених у податкових деклараціях (розрахунках) платника податків та даних системи електронного адміністрування податку на додану вартість, називається:

- а) документальною виїзною перевіркою;
- б) фактичною перевіркою;
- в) камеральною перевіркою;
- г) аудиторською перевіркою.

6. Перевірка, що здійснюється за місцем фактичного провадження платником податків діяльності, розташування господарських або інших об'єктів права власності такого платника, називається:

- а) документальною виїзною перевіркою;

- б) фактичною перевіркою;
- в) камеральною перевіркою;
- г) аудиторською перевіркою.

7. Платники податків з незначним ступенем ризику включаються до плану-графіку проведення документальних планових перевірок не частіше, ніж:

- а) один раз на 6 місяців;
- б) один раз на календарний рік;
- в) один раз на два календарних роки;
- г) один раз на три календарних роки.

8. Платники податків з середнім ступенем ризику включаються до плану-графіку проведення документальних планових перевірок не частіше, ніж:

- а) один раз на 6 місяців;
- б) один раз на календарний рік;
- в) один раз на два календарних роки;
- г) один раз на три календарних роки.

9. Платники податків з високим ступенем ризику включаються до плану-графіку проведення документальних планових перевірок не частіше, ніж:

- а) один раз на 6 місяців;
- б) один раз на календарний рік;
- в) один раз на два календарних роки;
- г) один раз на три календарних роки.

10. Яка відповідальність за податкові правопорушення та порушення іншого законодавства, дотримання якого контролюється органами ДФСУ, передбачена діючим законодавством для платника податку?

- а) фінансова;
- б) адміністративна;
- в) кримінальна;
- г) усі відповіді правильні.

11. Фінансова відповідальність за порушення законів з оподаткування та іншого законодавства встановлюється і застосовується у вигляді:

- а) непрямих податків;
- б) додаткових зборів;
- в) штрафних (фінансових) санкцій (штрафів);
- г) усі відповіді правильні.

12. Які інформативні документи можуть бути включені в додатки до акта (довідки) результатів податкової перевірки?

- а) затверджений план перевірки, таблиці групування однотипних порушень;
- б) розрахунки донарахованих (зменшених) сум податків і зборів, зменшення (збільшення) заявленої до відшкодування з бюджету суми ПДВ;
- в) опис отриманих копій документів, матеріали зустрічних звірок;
- г) усі відповіді правильні.

Практичні завдання і ситуації

Завдання 8.1

Необхідно пов'язати наведені поняття з їх визначеннями. Дані для виконання наведені у таблиці 8.1.

Таблиця 8.1 – Дані для виконання

Поняття	Визначення	Відповіді
1	2	3
1. Податковий контроль	а) сукупність заходів, що здійснюються з метою забезпечення додержання норм Митного Кодексу, законів та інших нормативно-правових актів з питань державної митної справи, міжнародних договорів України, укладених у встановленому законом порядку;	
2. Митний контроль	б) це система заходів, що вживаються контролюючими органами та координуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, з метою контролю правильності нарахування, повноти і своєчасності сплати податків і зборів, а також дотримання законодавства з питань регулювання обігу готівки, проведення розрахункових та касових операцій, патентування, ліцензування та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи;	

Закінчення таблиці 8.1

1	2	3
3. Камеральна перевірка	в) це перевірка, предметом якої є своєчасність, достовірність, повнота нарахування та сплати податків та зборів, а також дотримання валютного та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, дотримання роботодавцем законодавства щодо укладення трудового договору, оформлення трудових відносин з працівниками (найманими особами) та яка проводиться на підставі податкових декларацій (розрахунків), фінансової, статистичної та іншої звітності, реєстрів податкового та бухгалтерського обліку, ведення яких передбачено законом, первинних документів, які використовуються в бухгалтерському та податковому обліку і пов'язані з нарахуванням і сплатою податків та зборів, виконанням вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, а також отриманих в установленому законодавством порядку контролюючим органом документів та податкової інформації, у тому числі за результатами перевірок інших платників податків;	
4. Документальна перевірка	г) це перевірка, що здійснюється за місцем фактичного провадження платником податків діяльності, розташування господарських або інших об'єктів права власності такого платника;	
5. Документальна виїзна перевірка	д) це перевірка, яка проводиться в приміщенні контролюючого органу;	
6. Документальна невиїзна перевірка	е) це перевірка, яка проводиться за місцезнаходженням платника податків чи місцем розташування об'єкта права власності, стосовно якого проводиться така перевірка;	
7. Документальна планова перевірка	ж) це перевірка, яка не передбачається у плані роботи контролюючого органу і проводиться за наявності хоча б однієї з підстав, визначених Податковим кодексом;	
8. Документальна позапланова перевірка	з) це перевірка, яка проводиться відповідно до плану-графіка перевірок;	
9. Фактична перевірка	к) це перевірка, яка проводиться у приміщенні контролюючого органу виключно на підставі даних, зазначених у податкових деклараціях (розрахунках) платника податків та даних системи електронного адміністрування податку на додану вартість, а також даних Єдиного реєстру акцизних накладних та даних системи електронного адміністрування реалізації пального.	

Завдання 8.2

Указати тривалість податкових перевірок та строки їх продовження згідно з чинним законодавством. Відповідь обґрунтувати з посиланням на нормативні акти. Результати виконання завдання представити у табл. 8.2.

Таблиця 8.2 – Тривалість податкових перевірок та строки їх продовження

Вид податкової перевірки	Тривалість податкової перевірки	Строки продовження податкової перевірки
1. Документальна планова перевірка		
2. Документальна позапланова перевірка		
3. Фактична перевірка		

Завдання 8.3

Указати з відповідним посиланням на нормативні акти України, за яких умов посадові особи контролюючого органу мають право приступити до проведення документальної виїзної перевірки або фактичної перевірки.

Рекомендована література

Основна [1–12]; додаткова [13–33; 35; 36; 47].

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Атамас П.Й. Облік у бюджетних установах : навч. посібник / П.Й. Атамас ; Дніпропетровський ун-т економіки та права. – 3-тє вид., перероб. та доп. – Київ : Центр навч. літ., 2009. – 286 с.
2. Базилевич В. Д. Державні фінанси : навч. посібник / В. Д. Базилевич, Л. О. Баластрик ; заг. ред. В. Д. Базилевич. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Київ : Атіка, 2004. – 368 с.
3. Василик О. Д. Державні фінанси України : підручник / О. Д. Василик, К. В. Павлюк ; Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Київ : Центр навч. літ., 2004. – 608 с.
4. Вітвицька Н.С. Контроль і ревізія : для самост. вивч. дисц. / Н.С. Вітвицька, О.Е. Кузьмінська. – Київ : КНЕУ, 2000. – 166 с.
5. Долінська Р. Г. Державні фінанси : навч. посібник / Р. Г. Долінська; Харківський політехнічний ін.-т, нац. техн. ун-т. – Харків : НТУ “ХПІ”, 2002. – 232 с.
6. Карлін М. І. Державні фінанси в транзитивній економіці : навч. посібник / М. І. Карлін [та ін.] ; ред. : М. І. Карлін. – Київ : Кондор, 2003. – 220 с.
7. Куркін М. В. Контроль та захист економічної безпеки діяльності підприємств: навч. посібник / М. В. Куркін, В. Д. Понікаров, Д. В. Назаренко ; Харківський нац. економічний ун-т. – Харків : ВД ІНЖЕК, 2010. – 300 с.
8. Куркін М. В. Ревізії та перевірки за зверненнями правоохоронних органів : навч. посібник / М. В. Куркін, В. Д. Понікаров ; Харківський держ. економ. ун-т. – Харків : Східно-регіон. центр гуманіт.-освітніх ініціатив, 2003. – 412 с.
9. Луніна І. О. Державні фінанси та реформування міжбюджетних відносин : монографія / І. О. Луніна; Ін-т екон. прогнозування. – Київ : Наук. думка, 2006. – 432 с.

10.Павлюк В.В. Контроль і ревізія: навч. посібник / В.В. Павлюк, В.М. Сердюк, Ш.М. Акаєв; Макіївський екон.–гуманіт. ін.-т. – К.: Центр навч. літ., 2006. – 196 с.

11.Ткаченко Н.М. Бухгалтерский финансовый учет, налогообложение и отчетность : учебник / Н. М. Ткаченко. – Киев : Алерта, 2008. – 1012 с.

12.Усач Б. Ф. Контроль і ревізія : підручник / Б. Ф. Усач. – Київ : Знання, 2007. – 263 с.

Додаткова

13.Гуцаленко Л. В. Державний фінансовий контроль: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] [Електронний ресурс] / Л. В. Гуцаленко, В. А. Дерій, М.М. Коцупатрій. – Київ : Центр навч. літ., 2009. – 424 с. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/265432/> (дата звернення: 21.05.2020).

14.Бодюк А. В. Державний фінансовий контроль. Теоретичні положення й нормативно–правові акти: навч. посібник / А. В. Бодюк. – Київ : Кондор, 2009. – 538 с.

15.Бутинець Ф.Ф. Контроль і ревізія: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. [Електронний ресурс] / [Ф.Ф. Бутинець, Н.Г. Виговська, Н.М. Малюга, Н.І. Петренко]; за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – 3-є вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2002. – 544 с. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/615642/> (дата звернення: 15.05.2020).

16.Державний фінансовий контроль: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / Н.С. Вітвицька, І.Ю. Чумакова, М. М. Коцупатрій, М.Т. Фенченко. – Київ : КНЕУ, 2003. – 408 с.

17.Дікань Л. В. Система фінансового контролю в Україні: сучасний стан організації та перспективи розвитку : монографія / Л. В. Дікань, Ю. О. Голуб, Н. В. Синюгіна ті ін. ; за заг. ред. к.е.н., проф. Л. В. Дікань. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2010. – 96 с.

18.Мурашко В.М. Контроль і ревізія фінансово-господарської діяльності: навч. посібник. [Електронний ресурс] / за заг. ред. П.В. Мельника – Київ : ЦУЛ,

2003. – 311 с. – Режим доступу: <http://www.vuzlib.su/murashko/index.htm> (дата звернення: 27.05.2020).

19. Нагребельний В.П. Фінансове право України. Загальна частина: навч. посібник / за заг. ред. члена-кор. АПрН України В.П. Нагребельного. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2004. – 320 с.

20. Романів Є.М. Контроль і ревізія: навч. посібник. Нормативно-практичні матеріали. 3-тє вид., перероб. і доп. [Електронний ресурс] / Є.М. Романів. – Львів : Національний університет «Львівська політехніка», «Інтелект–Захід», 2004. – 328 с.

21. Сопко В.В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу: підручник / В.В. Сопко. – Київ : КНЕУ, 2004. – 411 с.

22. Стрельніков Р.М. Контроль і ревізія: практикум; навчальний посібник [Електронний ресурс] / Р.М. Стрельніков. – Київ : ЦУЛ, 2007. – 296 с. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/567647/> (дата звернення: 01.06.2020).

23. Жадан Т.А. Світовий досвід становлення та розвитку державного внутрішнього фінансового контролю / Т.А. Жадан, Т.С. Шовкопляс, О. В. Сиром'ятникова // Вісник Національного технічного університету "ХПІ". Серія : Технічний прогрес та ефективність виробництва. – 2014. – № 64. – С. 164–171.

24. Жадан Т.А. Проблеми організації та здійснення державного внутрішнього фінансового контролю на сучасному етапі його розвитку / Т.А. Жадан // Вісник Національного технічного університету "ХПІ". Серія : Технічний прогрес та ефективність виробництва. – 2014. – № 65. – С. 57–63.

25. Жадан Т.А. Економічна сутність та зміст поняття «державний фінансовий контроль» / Т.А. Жадан // Науковий журнал «Причорноморські економічні студії». – 2017. – № 16. – С. 161–168.

26. Класифікація державного фінансового контролю: проблеми побудови та напрямки вдосконалення [Електронний ресурс] / Т. А. Жадан та ін. // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики = Financial and credit activity: problems of theory and practice : зб. наук. пр. – Харків : ХННІ УБС,

2019. – Т. 1, № 28. – С. 344–353. (*Web of Science*). – Режим доступу: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/40898> (дата звернення: 11.06.2020).

27. Манойленко А. В. Учетно–аналитическое обеспечение внутреннего контроля финансовых результатов: систематизация подходов и уточнение содержания / А.В. Манойленко, Т.А. Жадан, М. Аннаев // Вестник НТУ «Харьковский политехнический институт» (экономические науки). – Харьков : НТУ «ХПИ». – 2017. – № 46 (1267). – С. 104–108.

28. Жадан Т.А. Державний фінансовий аудит як засіб здійснення державного фінансового контролю господарської та зовнішньоекономічної діяльності підприємств та установ в Україні / Т.А. Жадан, С.В. Брік, О.В. Сиром'ятникова // Розвиток обліку та аудиту як основи інформаційно-аналітичної системи підприємства: кол. монографія / За ред. С.А. Меховича, В.О. Матросової, Н.Ю. Єршової. – Харків : НТУ «ХПИ», 2011. – С. 116–130.

29. Жадан Т.А. Організаційно-правові засади здійснення державного внутрішнього фінансового контролю в Україні / Т.А. Жадан, Г.О. Пляка // Труды X Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум–2014» 2–4 грудня 2014 р. – Харків : НТУ «ХПИ», 2014 р. – С. 238–240.

30. Жадан Т.А. Функції державного фінансового контролю / Т.А. Жадан, І.В. Гаркавенко // Труды X Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум–2014» 2–4 грудня 2014 р. – Харків : НТУ «ХПИ», 2014 р. – С. 243–245.

31. Жадан Т.А. Проблемні питання аналізу та оцінки фінансового стану підприємства в процесі здійснення контролю фінансово-господарської діяльності [Електронний ресурс] / Т.А. Жадан, Д. Дурсунджемал, І.О. Шеховцов // Труды XV-ої Міжнар. наук.-практ. конф. «Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум – 2019», 4-6 грудня 2019 р. – Х. : НТУ «ХПИ», 2019. – С. 67–69. – Режим доступу: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/44043> (дата звернення:

27.01.2021).

32. Жадан Т.А. Способи організації внутрішнього контролю фінансово-господарської діяльності на підприємстві [Електронний ресурс] / Т.А.Жадан, А.В. Третьяков, М.Е. Мусайев // Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я: тези доповідей ХХVIII міжнар. наук.-практ. конф. MicroCAD-2020, 28-30 жовтня 2020 р.: у 5 ч. Ч. III. / за ред. проф. Сокола Є.І. – Харків: НТУ «ХПІ», 2020. – С. 115. – Режим доступу: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/50555> (дата звернення: 27.01.2021).

33. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993 р. № 2939–XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text> (дата звернення: 09.09.2020).

34. Про Рахункову палату: Закон України від 02.07.2015 р. № 576–VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#Text> (дата звернення: 15.09.2020).

35. Про Державну фіскальну службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2014 р. № 236 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF#Text> (дата звернення: 21.09.2020).

36. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456–VI (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (дата звернення: 19.09.2020).

37. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97–ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 20.09.2020).

38. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 року № 586-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text> (дата звернення: 23.09.2020).

39. Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.02.2016 р. № 43 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF#Text> (дата звернення: 17.09.2020).

40. Про затвердження Порядку планування заходів державного фінансового контролю Державною аудиторською службою та її міжрегіональними територіальними органами: Постанова Кабінету Міністрів України від 08.08.2001 р. № 955 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/955-2001-%D0%BF#Text> (дата звернення: 18.09.2020).

41. Про затвердження Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.05.2007 р. № 698 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-2007-%D0%BF#Text> (дата звернення: 12.09.2020).

42. Про затвердження Порядку проведення інспектування Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.04.2006 р. № 550 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/550-2006-%D0%BF#Text> (дата звернення: 14.09.2020).

43. Про затвердження Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.08.2004 р. № 1017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1017-2004-%D0%BF#Text> (дата звернення: 22.10.2020).

44. Про затвердження Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту місцевих бюджетів: Постанова Кабінету Міністрів України

від 12.05.2007 р. № 698 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-2007-%D0%BF#Text> (дата звернення: 23.10.2020).

Інформаційні ресурси

45.Офіційний сайт Рахункової палати [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://rp.gov.ua/home/> (дата звернення: 24.10.2020).

46.Офіційний сайт Державної аудиторської служби України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.dasu.gov.ua/> (дата звернення: 25.10.2020).

47.Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/> (дата звернення: 26.10.2020).

48.Офіційний сайт Законодавство України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws> (дата звернення: 27.10.2020).

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Тема 1. Теоретико-методичні аспекти організації та здійснення державного фінансового контролю в Україні.....	5
Тема 2. Особливості планування, організації та здійснення заходів державного фінансового контролю	11
Тема 3. Органи державного фінансового контролю та їх характеристика	16
Тема 4. Державна аудиторська служба України: її завдання та функції	21
Тема 5. Державний фінансовий аудит: сутність, види, особливості організації та порядок проведення	28
Тема 6. Державний фінансовий контроль за виконанням місцевих бюджетів...	32
Тема 7. Державний фінансовий контроль в бюджетних установах	38
Тема 8. Податковий контроль: особливості організації та порядок проведення.....	45
Список рекомендованої літератури	52

Навчальне видання

Методичні вказівки

до практичних занять

з навчальної дисципліни

«ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ»

для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

усіх форм навчання

Укладач ЖАДАН Тетяна Андріївна

Відповідальний за випуск Н.В. Якименко-Терещенко

Роботу рекомендував до видання доц. В.А. Кучинський

Редактор О. С. Самініна

План 2020 р., поз. 215

Підписано до друку 07.04.2021 р. Формат 60 x x 84^{1/16}.
Обсяг 2,6 ум.-друк. арк. Папір офсетний. Друк різнограф.
Наклад 50 прим. Зам. № 179.

Надруковано у центрі оперативної поліграфії ТОВ «Рейтинг»
Свідоцтво про держ. реєстрацію ю.о. А00 № 507350.
61003, м. Харків, пров. Соляниківський, 4.
Тел. (097) 975-37-37, (057) 771-00-92